

Posudek na bakalářskou práci Lucie Odehnalové „Využití tradic ve volnočasových aktivitách dětí na Chodsku“

Úvodem konstatuji, že oponovaná práce mě na první pohled zaujala již svým názvem, protože patřím ke skupině lidí, kteří se dlouhodobě (byť neprofesně) zabývají chodským regionem, jeho tradicí a folklórem. Práci hodnotím z pohledu jednotlivých aspektů následovně:

Aktuálnost tématu

Zvolené téma považuji za aktuální. Aktuálnost je dána především tím, že v současné době můžeme sledovat intenzivní trend „vytěšňování“ regionálních tradic silným globalizačním trendem. S tím souvisí také proces „kulturního zapomínání“ toho, co nazýváme „odkazem předchozích generací“. Téma svým názvem upoutává na to, že zde existuje mladá nastupující generace (dětí), která je v příhodném prostředí potenciálním nositelem zachování regionálních tradic. Ukazatelem transformace této potenciální možnosti ve skutečnost je i zmapování obsahu a zaměření volnočasových aktivit dětí – v tomto případě dětí na Chodsku. Chodský region je jeden z mála regionů v Čechách, kde se dosud dodržují místní tradice. A právě výzkumný předmět bakalářské práce slibuje napovědět, nakolik se to bude dařit i budoucnosti.

Stanovení cílů

Se zřetelem na dané téma byly stanoveny cíle bakalářské práce. Ty jsou orientovány jak analyticky, tak i synteticky. Lucie Odehnalová si za základní analytický cíl staví provedení obsahové analýzy klíčové literatury zabývající se problematikou volnočasových aktivit. K tomu byla využita odborná pedagogická literatura domácích autorů. Konstatuji, že tento cíl byl splněn velmi dobře. Provedená analýza odpovídá potřebným východiskům bakalářské práce. Autorka prokazuje, že dovede pracovat s relevantní odbornou literaturou a použít ji jako metodologické východisko pro další zkoumání. Druhým cílem bylo sebrání dostupných dokumentů o volnočasových aktivitách dětí na Chodsku s následnou obsahovou analýzou. Také tento cíl byl splněn. L. Odehnalová provedla užitečnou „sběratelskou“ práci, kdy se jí podařilo dokumentačně zmapovat soudobé volnočasové aktivity dětí na Chodsku. Zpracovatelka bakalářské práce prokazuje, že dovede se shromážděnými informacemi pracovat jak analyticky tak i synteticky.

Za velmi hodnotné považuji, že k získání dalších empirických poznatků byl proveden vlastní průzkum ve formě rozhovorů s osobnostmi zabývajícími se chodskými tradicemi a

s vybranými osobami chodského regionu, kteří žijí na tomto území nebo z této oblasti pocházejí. Přestože se nejedná o vzorek podléhající „věrohodným“ induktivním zobecněním (v daném případě to ani nebylo vhodně proveditelné), L. Odehnalové se podařilo shromáždit zajímavé původní informace od různorodého spektra osob, kteří jsou svým původem a svojí činností spjati s Chodskem. Získané údaje jsou zajímavé nejen jako informační zdroj pro vlastní analýzu volnočasových aktivit dětí na Chodsku, ale jsou hodnotné i jako komplementární informace pro folkloristický výzkum či pro zkoumání změn v oblasti chodských tradic.

Závěrečný cíl bakalářské práce má syntetický charakter. Zpracovatelka práce si klade za cíl na základě analýzy sekundárních a primárních dat provést syntézu získaných poznatků do obsahu práce. Také v tomto případě konstatuji, že tento záměr se zcela zdařil. Práce je v tomto ohledu zjevně přínosná. Mapuje některé dílčí problémy, které mohou svojí autenticitou zaujmout různorodé zájemce i po desítkách let.

Použité metody a metodologie

Zpracovatelka bakalářské práce prokazuje schopnost práce ze základními vědeckými metodami – především s analýzou, syntézou a indukcí. Zároveň potvrzuje, že ovládá i základní empirické metody a dovede je prakticky použít. Přestože daný vzorek je poměrně malý, považuji za důležité, že L. Odehnalová si uvědomuje potřebu práce s původními daty, umí je získat a také zpracovat.

Zkoumání je v převážné většině vedeno v rovině pozitivní metodologie. V tomto případě takový metodologický přístup spíše vítám. Umožňuje totiž případným dalším zájemcům pracovat s „holými“ („ne-zhodnocenými“) údaji, čímž jim usnadňuje možné vlastní normativní zhodnocení.

Obsah práce a její přínos

Obsah práce a její struktura odpovídá stanovenému předmětu zkoumání a výzkumným cílům. Práce je hodnotná z několika hledisek. Předně dokumentuje volnomyšlenkové aktivity dětí na Chodsku. Tato analýza je zajímavá jako zachycení („zhodnocení“) existujícího stavu a jeho možných vývojových tendencí. Poznatky z této analýzy mohou být institucionálně využity (např. Chodským muzeem v Domažlicích, ve zpravodaji pražského družení Psohlavci). Vysoce hodnotím, že L. Odehnalová použila vlastní kvalitativní výzkum. To dodává práci charakter věrohodnosti zkoumané problematiky. Práce je natolik zajímavá, že by bylo vhodné ji nabídnout zmíněným institucím k publikování, resp. k archivaci.

Formální připomínky a otázky do diskuse

Práce odpovídá nejen po obsahové ale i formální stránce všem náležitostem na bakalářské práce. Je opatřena funkční obrazovou přílohou. Hodnotím vysoce pozitivně nejen její obsah, uspořádání, ale i způsob zpracování. Je to vskutku zdařilá podpora prezentace daného tématu bakalářské práce. Práce je napsána kultivovaným a čtenářsky poutavým způsobem.

V rámci diskuse doporučuji odpovědět na tyto **otázky**:

1. Je možné vysledovat podstatné rozdíly ve volnočasových aktivitách dětí na Horním Chodsku a na Dolním Chodsku? Pokud tyto rozdíly existují, jaké jsou diferenciační příčiny? Jestliže takové rozdíly neexistují či jsou nepodstatné, považujete je za pozitivní projev zaměření volnočasových aktivit či spíše je to negativní jev?
2. Diskutujte význam lidových tradic ve výchově dětí na Chodsku! Jak hodnotíte současný stav v této oblasti ve srovnání s Vašimi dětskými zkušenostmi? Dochází v této oblasti k podstatným proměnám?

Závěr: Konstatuji, že bakalářská práce splňuje všechny požadované náležitosti kladené na bakalářské práce. Její zpracovatelka dokazuje, že umí tvořivě pracovat s pramennými zdroji a získané poznatky kultivovaně písemně formulovat. K velkým přednostem práce patří, že dílem používá vlastní empirické údaje. Výsledky práce mají nezanedbatelnou dokumentační hodnotu. Mohou být využity k šíření osvěty o chodských tradicích a jejich generačních perspektivách (např. Chodským muzeem v Domažlicích či pražským sdružením Psohlavci). Práci **doporučuji k obhajobě**. Hodnotím ji známkou „výborně“.

V Praze,

Prof. PhDr. František Ochrana, DrSc.
FSV Univerzity Karlovy